

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 listopada 2023 r.

Pozycja 310

POSTANOWIENIE

z dnia 26 października 2023 r.

Sygn. akt Ts 44/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielenacki,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej P.S. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1983) „w zakresie, w jakim przepis ten – wprowadzając regulacje ceny przymusowego wykupu – nie wprowadza bezwarunkowego wymogu ustalenia tej ceny na poziomie co najmniej równym wartości godziwej przymusowo wykupionych akcji”, z art. 64 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 79 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1983) w związku z art. 82 ust. 2 tej ustawy „w zakresie, w jakim przepis ten – stosowany w wyniku odesłania zawartego w art. 82 ust. 2 tej ustawy na potrzeby ustalenia ceny przymusowego wykupu – pomija obowiązek ustalenia tej ceny na poziomie co najmniej równym wartości godziwej przymusowo wykupionych akcji, poza przypadkami wskazanymi w art. 79 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, dla których obowiązek ten wprowadzono”, z art. 64 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 28 lutego 2022 r., P.S. (dalej: skarżący) – reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru – wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia w oparciu o następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z 18 lipca 2019 r. (sygn. akt [...]) oddalono powództwo skarżącego o zapłatę przeciwko L.K. oraz spółkom E. Sp. z o.o. z siedzibą w K. i P. Sp. z o.o. z siedzibą w W. Orzeczono również o kosztach postępowania. W swoim pozwie skarżący domagał się od pozwanych zapłaty odszkodowania w związku z przymusowym wy-

kupem przez nich akcji posiadanych przez skarżącego w [...] S.A. (spółka publiczna) poniżej ich wartości godziwej. Roszczenie swoje uzasadniał działaniami restrukturyzacyjnymi prowadzącymi do zaniżenia kursu giełdowego akcji. W uzasadnieniu wyroku sąd wyjaśnił jednak, że przymusowy wykup akcji został dokonany na podstawie art. 82 ust. 1, art. 87 ust. 1 i art. 79 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, ze zm.). Z tego powodu roszczenie odszkodowawcze, wywiedzione przez skarżącego na podstawie art. 415, ewentualnie art. 471 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.), należało uznać za bezzasadne. Sąd przypomniał, że ustawodawca związał cenę akcji w ramach ich przymusowego wykupu z ceną giełdową, a nie wartością rynkową spółki. Dlatego zdaniem sądu wskazane w pozwie działania restrukturyzacyjne nie wpłynęły na wartość akcji, a w sprawie nie doszło do naruszenia zasad współżycia społecznego, ponieważ przymusowy wykup akcji po cenie rynkowej jest działaniem powszechnie stosowanym w praktyce obrotu.

Wniesiona przez skarżącego apelacja została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 25 października 2021 r. (sygn. akt [...]), wskazanym w skardze konstytucyjnej jako ostateczne orzeczenie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącego.

2. Wobec kwestionowanej regulacji skarżący sformułował zarzut pominięcia prawodawczego, polegający na niezagwarantowaniu wyłączeniu akcjonariuszowi spółki akcyjnej, notowanej na rynku regulowanym, otrzymania ekwiwalentu wyłączonego majątku w postaci godziwej wartości akcji. Celem wzmocnienia swojego zarzutu skarżący wskazał na odczytywaną przez niego z art. 21 ust. 2 Konstytucji zasadę ekwiwalentności, nakazującą orzeczenie odszkodowania odpowiadającego wartości wyłączonego mienia.

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 20 października 2022 r. wezwano skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez:

1) doprecyzowanie, który z przepisów art. 79 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1983), wskazanego w *petitum* skargi jako związkowy przedmiot zaskarżenia – będący podstawą ostatecznego orzeczenia w sprawie skarżącego przez zarzucone pominięcie – narusza jego konstytucyjne prawa;

2) dokładne wyjaśnienie, w jaki sposób:

– zakwestionowany w punkcie pierwszym *petitum* skargi przepis narusza prawa skarżącego wyrażone w art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji;

– zakwestionowane związkowo w punkcie drugim *petitum* skargi przepisy naruszają prawa skarżącego wyrażone w art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji;

3) uzasadnienie zarzutu niezgodności z art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji:

– zaskarżonego w punkcie pierwszym *petitum* skargi przepisu z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie;

– zaskarżonych związkowo w punkcie drugim *petitum* skargi przepisów z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Pismem z 31 października 2022 r. skarżący wykonał powyższe zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, ze zm.; dalej:

u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnego rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ:

a) została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem,

b) skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 25 października 2021 r. (sygn. akt [...]) nie przysługiwał żaden zwykły środek zaskarżenia,

c) dochowany został przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK trzymiesięczny termin wniesienia skargi, gdyż ostateczne rozstrzygnięcie, w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało doręczone skarżącemu 9 lutego 2022 r., a skargę konstytucyjną wniesiono osobiście 28 lutego 2022 r.,

d) określony został przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK), tj. art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1983; dalej: u.o.p.) „w zakresie, w jakim przepis ten – wprowadzając regulacje ceny przymusowego wykupu – nie wprowadza bezwarunkowego wymogu ustalenia tej ceny na poziomie co najmniej równym wartości godziwej przymusowo wykupionych akcji” oraz art. 79 ust. 1-3 u.o.p. w związku z art. 82 ust. 2 u.o.p. „w zakresie, w jakim przepis ten – stosowany w wyniku odesłania zawartego w art. 82 ust. 2 tej ustawy na potrzeby ustalenia ceny przymusowego wykupu – pomija obowiązek ustalenia tej ceny na poziomie co najmniej równym wartości godziwej przymusowo wykupionych akcji, poza przypadkami wskazanymi w art. 79 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, dla których obowiązek ten wprowadzono”,

e) wskazano, które konstytucyjne wolności lub prawa oraz w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), tj. art. 64 Konstytucji,

f) przedstawiono uzasadnienie sformułowanych przez skarżącego zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

3. W ocenie Trybunału analizowana skarga konstytucyjna nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, natomiast sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowiono jak w sentencji.